

گزارش انجمن علوم تشریح ایران
انجمن علوم تشریح ایران

گروه علوم پزشکی

وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

ارائه شده به معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری

مجری طرح:

انجمن علوم تشریح ایران - دکتر محمد تقی جغتایی - دکتر مهدی مهدی زاده

تاریخ ارائه گزارش نهایی: ۸۸/ ۱۲/۱۲

ب- فهرست مطالب

۲	مقدمه
۳	چکیده
۳	فصلهای گزارش
۳	شاخصهای کمی ارزیابی موضوعی علوم
۳	شاخصهای مالی
۳	شاخصهای ساختاری
۴	شاخصهای عملکردی
۴	شاخصهای بهره وری
۴	شاخصهای کیفی ارزیابی علوم
۹	بخش ضمیمه

علوم تشریحی و زیر مجموعه های آن که بزعم بسیاری از محققین از ژن تا کل بدن (from gene body) را تشکیل می‌دهد و بخصوص بحث *Gross Anatomy*، از مباحثی است که در اعصار مختلف و نیز در تمام ادیان بخصوص دین مبین اسلام مورد توجه بوده است. چنانچه این جمله و کلام مشهور از نبی اکرم نقل شده است العلم العلمان علم الابدان و علم الادیان، چنانچه تاریخچه علم پزشکی مورد توجه و مطالعه قرار گیرد متوجه می‌شویم که این شاخه از علوم پزشکی از قدیمی‌ترین و قویترین مباحث علوم پزشکی را شامل می‌شود. از اینرو به بسیاری از اصطلاحات و نام‌های مورد استفاده در این دانش از نام‌های دانشمندان بزرگ از جمله ابوعلی سینا، مالپیگی، آشیل، وزالیوس..... می‌توان اشاره نمود.

نشانه‌های متعددی از توجه به این علم در تاریخ ایران وجود دارد و علم تشریح خود یکی از علوم مورد توجه در دانشگاه‌های تاسیس شده در آن زمان از جمله جندی شاپور بوده است.

با تاسیس دانشکده پزشکی و دانشگاه تهران بسیاری از مطالب علوم تشریح توسط پزشکانی که در خارج از کشور تحصیل کرده بودند یا اینکه اصالتا خارجی بودند، علی‌الخصوص فرانسوی‌ها، تدریس این علم را در دانشکده پزشکی بر عهده گرفتند و تدریجا بزرگانی از علم پزشکی که به این دانش علاقه‌مند شده بودند و با توجه به توسعه دانشکده‌های پزشکی، جایگزین مدرسین قبلی گردیده‌اند، که می‌توان به مواردی چون پرفسور حکیم، پرفسور آرمین، پرفسور مستقیمی و غیره را نام برد. علیرغم توجه محققین این مرز و بوم به علم تشریح در زمان قبل از انقلاب و حتی در اوایل انقلاب شکوهمند جمهوری اسلامی ایران و در برخی از دانشگاه‌های ایران همچنان اساتیدی از کشورهای خارجی به تدریس علوم مربوطه در دانشگاه‌ها می‌پرداختند. تدریجا با تاسیس رشته‌های تحصیلات تکمیلی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی فارغ‌التحصیلان این رشته به امر تدریس، تحقیق آن در مراکز علمی و پژوهشی مختلف پرداختند. در سال ۱۳۷۲ به دنبال مطالبات و رایزنی‌ها و مباحث فراوان انجمن علوم تشریح ایران به همت آقایان دکتر حسین حکمت، دکتر محمد تقی جغتایی و دکتر مهدی مهدی زاده تاسیس و در اولین مجمع عمومی انجمن که در همان سال با شرکت حدود ۶۰ نفر از متخصصین امر تشکیل گردید، انتخابات هیئت مدیره انجمن برگزار و اعضا مشخص شدند. هدف عمده تاسیس این انجمن ارتقا سطح کمی و کیفی مدرسین و محققین فارغ‌التحصیل در این رشته رفع مشکلات صنفی برگزاری سمینارها، کنگره‌های بین‌المللی، نشست‌های علمی، چاپ خبرنامه، مجله علمی پژوهشی و همکاری با هیئت‌های بورد وزارت متبوع می‌باشد. در این راستا و با توجه به پیگیری‌های صورت گرفته امروزه تعداد دانشکده‌های پزشکی انجمن اعم از دولتی، آزاد، بین‌المللی بالغ بر ۵۰ دانشکده بوده و تمام مطالب مرتبط با این رشته بوسیله فارغ‌التحصیلان داخلی ارائه می‌پذیرد، چنانچه امروزه تعداد فارغ‌التحصیلان این رشته حدودا ۵۰۰ نفر می‌باشد. در سال‌های اخیر در جهت توسعه رشته و ورود به قلمروهای مختلفی چون مهندسی بافت، نوروساینس و بیولوژی تولید مثل با همکاری گروه‌های دیگر آغاز گردیده است

هرچند که جای مباحث دیگر همچنان خالی است. شایان ذکر است در تهیه و تدوین گزارش‌های پیش رو محدودیتها و چالشهای فراوانی از نظر همکاری مراکز دانشگاهی و دولتی وجود دارد که امیدواریم با هماهنگی بیشتر و نیز مساعدت‌هایی که در معاونت محترم علمی و فناوری ریاست جمهوری خواهد نمود در رفع مشکلات فوق و تهیه اطلاعات دقیق‌تر موثر واقع شود.

د- چکیده

سابقه و منشا پیدایش علوم تشریح را می‌توان در سابقه علم پزشکی یعنی از بدو شناخت بیماریها و چگونگی شناخت بدن انسانها و نیز درمان بیماریهای آنها دانست و بدیهی است با توجه به اهمیت موضوع و با هدف ایجاد یک بانک اطلاعاتی از توانمندی‌ها و ظرفیت‌های بالقوه و با توجه به برنامه و سند چشم انداز ۲۵ ساله کشور جمهوری اسلامی ایران می‌بایست اطلاعات و شناخت کافی در مورد این رشته، نیازها و اهم موضوعات مرتبط چون تعداد فارغ التحصیلان، آینده کاری، نوع اشتغال، مشکلات موجود و راه‌حلهای آنها، افزایش سطح کیفی و کمی محققین و سایر موارد مربوطه را بدست آورد.

در این راستا با گردآوری اطلاعات از مراکز علمی، آموزشی و تحقیقاتی داخل و بعضاً خارج کشور و نیز شناخت از وضع این رشته در گذشته و نیز شرایط فعلی و ایده‌آلهای مورد نظر تصور می‌گردد که در منطقه در رتبه دوم بسر می‌بریم و در آسیا در رتبه بالایی قرار داریم و از نظر اجرای طرحها و پروژه‌های تحقیقاتی نسبت به بسیاری از کشورها بالاتر می‌باشیم. ذکر این نکته ضروری است که تحلیل اطلاعات از وضعیت دو کشور منطقه‌ای و یک کشور توسعه یافته در دست بررسی است که در گزارشات بعدی درج خواهد گردید.

ه- فصلهای گزارش

الف- شاخصهای کمی ارزیابی موضوعی علوم

۱- شاخصهای انسانی

تعداد محققین در حیطه این رشته حدوداً ۱۲۰ نفر بوده که به نظر میرسد طی دو سال اخیر حدوداً ۲۰ درصد افزایش داشته است.

تعداد دانشجویان فعلی در مقطع کارشناسی ارشد و دکتری بترتیب حدود ۹۰ نفر و ۶۵ نفر بوده که در مراحل مختلف تحصیل به سر می‌برند. بطور کلی با توجه به اطلاعات به دست آمده تعداد کل دانش‌آموختگان در رشته‌های اناتومی، بافت‌شناسی، بیولوژی تولید مثل و بیولوژی سلولی در مقطع دکترا در حدود ۲۵۰ و در مقطع کارشناسی ارشد ۲۲۰ نفر می‌باشد.

تعداد اعضای هیئت علمی در مرتبه استاد، دانشیار، استادیار و مربی بترتیب حدوداً بشرح زیر میباشد.
۲۰ نفر، ۶۰ نفر، ۸۰ نفر، ۳۰ نفر

۲- شاخصهای مالی

متاسفانه درمورد این شاخص اطلاع خاصی حاصل نگردید.

۳- شاخصهای ساختاری

با توجه به حدود ۵۴ دانشکده پزشکی اعم از دولتی، آزاد و بین المللی، تعداد مراکز آموزشی ۵۴ عدد بوده و تعداد مراکز تحقیقاتی حدوداً ۲۰ عدد میباشد.
از مجموعه واحدهای آموزشی ۱۰ واحد دانشگاه آزاد، ۱۳ واحد بین المللی خواهد بود و مراکز تحقیقاتی عمدتاً دولتی میباشند.
در مورد سایر بندهای این فصل اطلاعات دقیقی حاصل نگردید.

۴- شاخصهای عملکردی

در مورد این شاخص و نیز مقالات و تعداد طرحها با توجه به معلوم نبودن مقطع زمانی و نیز تکرار اسامی و افراد و محققین در طرحها و مقالات و عدم همکاری لازم اطلاعات دقیقی فعلاً حاصل نگردیده است.
در مورد تعداد کتب علمی ترجمه شده به ۲۵ مورد و در تالیف کتب علمی میتوان با تعدادی بیش از ۵۰ اثر اشاره نمود.

تعداد کارگاههای آموزشی ارائه شده ۸ مورد بوده است.

تعداد همایشها:

انجمن علوم تشریح از بدو تاسیس تاکنون با همکاری دانشگاههای علوم پزشکی و سایر مراکز علمی تعداد ۸ سمینار ۲ روزه و ۸ کنگره ملی و ۱ کنگره بین المللی آسیا و اقیانوسیه (5th APICA) را برگزار نموده است.
کنگره های داخلی به صورت هر دو سال یکبار برگزار گردیده و نهمین کنگره در خرداد ۱۳۸۹ در همدان برگزار میگردد. کنگره های قبلی به ترتیب در شهرها و دانشگاهی زیر برگزار گردیده است: ۱- کرمان ۲- اصفهان ۳- تهران دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی ۴- تهران دانشگاه علوم پزشکی ایران ۵- شیراز ۶- تهران

دانشگاه علوم پزشکی تهران ۷- کاشان ۸- تهران دانشگاه علوم پزشکی ایران و همچنین سمینار های برگزار شده در دانشگاههای علوم پزشکی همدان و ایران و تربیت مدرس برگزار شده است.

۵- شاخصهای بهره وری

اطلاعات و مستندات خاصی حاصل نگردید.

۶ و ۷- علیرغم عدم دسترسی به مستندات کافی ، اما کوششش محققین این رشته با همکاری سایر محققین و مشارکت ایشان در تیمهای تحقیقاتی همواره در جهت اعتلای سطح بهداشتی و درمانی جامعه بوده است و به همین منظور یافته هایی که در سلولهای بنیادی و سلول درمانی و درمان ناباروری و ژنتیک و غیره حاصل گردیده است توانسته است علی رغم محدودیتهای موجود از جمله عدم بودجه کافی - تجهیزات و دسترسی به مواد آزمایشگاهی و شیمیایی و مصرفی باعث رضایتمندی نسبی مخاطبان خود گردد.

ب - شاخصهای کیفی ارزیابی موضوعی علوم

۱- با توجه به پیشرفتهای حاصله به نظر میرسد که تا حدود زیادی با اهداف برنامه توسعه هماهنگ باشد.

۵- طبق شواهد موجود و مشارکت محققین و متخصصین این رشته در کنگره های بین المللی از بین کشورهای منطقه از رتبه اول برخوردار است و همزمان با برگزاری پنجمین کنگره بین المللی آسیا و اقیانوسیه (5th) (APICA) که با بیش از ۱۲۰ مهمان خارجی از کشورهای آسیایی ، اروپایی و آمریکایی با همکاری این انجمن در ایران برگزار شد ، ایران هم جزء جامعه بین المللی آسیا و اقیانوسیه گردید و این خود فرصت بسیار خوبی جهت نشان دادن قابلیتها ، توانمندیها و آخرین یافته ها بود. برگزاری کنگره فوق باز خوری بسیار در جهان در بین کشورهای منطقه داشت و از طرف دیگر تشویق اعضا محترم به مشارکت در کنگره ها و ارائه مقالات و نیز چاپ مقالات در مجله های معتبر ISI داخلی و خارجی باعث گردیده است که تعدادی از اعضای محترم انجمن علوم تشریح جزء هیئتهای تحریریه مجلات معتبر بین المللی و نیز کمیته های علمی کنگره هایی که در خارج از کشور برگزار میگردد بشوند.

۶- از نظر میزان استفاده از یافته های علمی تحقیقات انجام شده همانگونه که قبلا اشاره شد مشارکت متخصصین این رشته در تیمهای تحقیقاتی در زمینه هایی چون سلولهای بنیادی و سلول درمانی و نیز ناباروری منجر به پیدایش یافته های جدید و مورد استفاده در درمان بیماریهای بسیار گردیده است .

۷- از نظر مشارکت محققین و دانشمندان این رشته در تصمیم گیرهای امور مربوطه علمی به نظر میرسد که غیر از مشارکت این اعضا در مورد تخصصی وزارت بهداشت- مشارکت دیگری صورت نمیپذیرد.

۱۰- کیفیت انتقال فناوری از خارج به داخل در بسیاری از موارد موثر بوده است لیکن ایجاد تسهیلات جهت افراد داوطلب استفاده از فرصتهای مطالعاتی در خارج از کشور همواره یکی از مشکلات موجود در استفاده از این مسئله بوده است.

۱۲- در مورد ارتباط بخش صنعت با مراکز تحقیقاتی به نظر میرسد که ارتباط خاصی وجود نداشته باشد.

۱۳- از نظر توسعه مراکز تحقیقاتی غیر دولتی رشته مربوطه اطلاع چندان مستندی بدست نیامده است هر چند که به نظر میرسد که در این زمینه فعالیت چندان صورت نپذیرفته باشد.

۱۶- کیفیت مجلات علمی پژوهشی این رشته از سال ۱۳۸۲ تاکنون و مرتبا به صورت فصل نامه منتشر شده است در برگیرنده مقالات اصلی و با کیفیت محققین این رشته بوده و در بین سایر مجلات علمی از اعتبار بالایی برخوردار بوده است. تلاش هیئت مدیره انجمن علوم تشریح ایران بر این است که از سال ۱۳۸۹ این مجله به انگلیسی و با استانداردهایی که آنرا به سمت ISI هدایت کند چاپ و توزیع گردد.

۱۷- در مورد مجلات علمی ترویجی با استحضار میرساند که این انجمن فاقد چنین مجله ای است.

۱۸- کیفیت کتابهای علمی رشته مربوطه:

همانگونه که قبلا اشاره شد، مقدار کتب منتشره در این حوزه بسیار زیاد و علی رغم آنکه برخی از آنان نیاز به بازنگری دارند، مابقی دارای کیفیت بسیار مطلوبی میباشد و بخصوص در سطح Undergraduate نیازهای آنان را کاملا برطرف مینماید. هرچند که به نظر میرسد با توجه به روشهای تدریس Integration کتب همکاران هماهنگ با این رشته اصلاح تکمیل و تالیف گردد.

۱۹- کیفیت همایشهای علمی در رشته مربوطه:

در این مورد بایستی اذعان داشت انجمن تاکنون چندین سمینار، نشست علمی، کنگره ملی و یک کنگره بین المللی برگزار نموده است و همواره از پرمخاطب ترین کنگره ها بشمار رفته اند و همواره در این همایشها

اساتید، محققین جوان و دانشجویان به صورت مختلف (شفاهی - پوستر - پانل و کارگاه) آخرین دستاوردها و یافته های خویش را ارائه نموده اند. که مورد توجه سایر مراکز علمی نیز قرار گرفته است. کنگره های فوق همواره دارای امتیاز بازآموزی بالایی بوده و بواسطه نوع آن علاوه بر محققین علوم پایه مورد استقبال متخصصین جراحی و سایر کلینیسینها نیز قرار گرفته است.

توجه شود: عدم پاسخگویی به موارد ۲ و ۳ و ۴ و ۸ و ۹ و ۱۱ و ۱۵ و ۲۰ بعلت عدم دسترسی به اطلاعات و مستندات کافی فعلا پاسخ داده نشده است.

نظرات و پیشنهادات

قبل از هرچیز انجمن علوم تشریحی ایران نهایت تقدیر و تشکر خود را از معاونت محترم علمی و فن آوری ریاست جمهوری بواسطه ترغیب انجمنها به مشارکت در امور علمی، صنفی، داشتن بانک اطلاعاتی و نیز موقعیت سنجی مینماید.

همانطوریکه در متن گزارش ارائه گردید متأسفانه به علت عدم همکاری و یادسترسی و یا زمان نا کافی در مواردی برخی موارد بی پاسخ ماند که البته میتوان امیدوار بود تا با هماهنگیهای بیشتر به برخی از موارد فوق پاسخ دقیقتری داده شود.

با توجه به مباحث و روشهای جدید آموزش پزشکی پیشنهاد میگردد تا از ظرفیت انجمن در وزارت مطبوع استفاده بیشتری صورت پذیرد و نیز ارتباطات و همکاریهای بین رشته ای بیشتری انجام گیرد

و-روش کار تهیه و تدوین

مطالب درج شده از طریق اطلاعات موجود در انجمن و سایر مراکز دانشگاهی اخذ گردیده است، شایان ذکر است همان گونه که در جلسات قبلی، این انجمن و سایر حضار گرامی به استحضار رسانده اند دسترسی به برخی از اطلاعات به واسطه عدم همکاری مراکز مربوطه و نیز مرتبط نبودن موضوع کسب نگردید. همچنین ذکر این نکته ضروری است که با توجه به مکاتبات انجام شده و نواقص موجود در گزارش پیشرو در گزارشات آینده انشا..... اطلاعات تکمیلی نیز لحاظ خواهد شد.

ز-منابع و ماخذ

ح-مراجع

ط-پیوستها

بخش ضمیمه صفحه ۹

بخش ضمیمه
وضعیت حال
اهداف چشم انداز ۱۴۰۴

چگونگی دستیابی به اهداف

انجمن علوم تشریح ایران
زمستان ۱۳۸۸

بسمه تعالی

سند چشم‌انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی؛ که در تاریخ ۱۳ آبان ۱۳۸۲ توسط رهبر معظم انقلاب به سران قوای سه‌گانه ابلاغ شد. در این سند آینده ۲۰ ساله یعنی سال ۱۴۰۴ را بطور کلی به تصویر کشیده شده است. هر بخش بر اساس این سند بایستی وضعیت موجود را تجزیه و تحلیل کرده و سپس با تعریف فعالتهای اجرایی و منابع مالی و نیروی انسانی، راه‌های رسیدن به اهداف را تبیین کرد. ابتدا متن کامل سند را مرور کرده و سپس با نگاه بخشی، به بند‌های مرتبط با فعالیت انجمن علوم تشریح، مسئولیت‌ها و ظایف آناتومیست‌ها را در دسترسی به اهداف مشخص کرد.

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه‌ریزی شده و مدبرانه‌ی جمعی و در

مسیر تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی، در چشم‌انداز بیست ساله، ایران کشوری است توسعه یافته با

جایگاه اول اقتصادی علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و

با تعامل سازنده و موثر در روابط بین‌الملل.

جامعه‌ی ایرانی در افق این چشم‌انداز چنین ویژگی‌هایی خواهد داشت:

« توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود، متکی بر اصول اخلاقی و ارزش‌های

اسلامی، ملی و انقلابی، با تاکید بر مردم‌سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی‌های مشروع، حفظ کرامت و

حقوق انسان‌ها و بهره‌مندی از امنیت اجتماعی و قضایی.

-

« برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه‌ی

اجتماعی در تولید ملی.

-
« امن، مستقل و مقتدر با سامان دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه جانبه و پیوستگی مردم و حکومت.

-
« برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تامین اجتماعی، فرصت‌های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد

مستحکم خانواده، به دور از فقر، تبعیض و بهره‌مند از محیط زیست مطلوب.

-
« فعال، مسئولیت پذیر، ایثارگر، مومن، رضایت‌مند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه‌ی تعاون و

سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن.

-
« دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه‌ی آسیای جنوب غربی (شامل آسیای

میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تاکید بر جنبش نرم افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و

مستمر اقتصادی، ارتقاء نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل.

-
« الهام بخش، فعال و موثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم سالاری دینی، توسعه‌ی کارآمد، جامعه‌ی

اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تاثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه‌ای بر اساس تعالیم

اسلامی و اندیشه‌های امام خمینی (ره).

-
« دارای تعامل سازنده و موثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت.

با توجه به متن کامل سند به نظر می رسد متخصصین علوم تشریح برای ایفای نقش در روند تکاملی برنامه ۲۰ ساله در محور های زیر وارد عمل شوند:

۱. توانایی در تولید علم و برخورداری از دانش پیشرفته

۲. کمک به جامعه تا برخوردار از سلامت باشد

۳. دست یافتن به جایگاه اول علمی و فناوری

در این نوشتار وضعیت آناتومیست های (متخصصین علوم تشریح) ایران در حال و سال ۱۴۰۴ بررسی شده است. با توجه به پیش بینی افزایش ۳۵ درصدی جمعیت در سند چشم از و با توجه به ارتباط مستقیم خدمات بهداشتی و درمانی با جمعیت جامعه ، همین درصد ملاک رشد جامعه علمی علوم تشریح قرار گرفته است.

تشکیلات:

در این بخش به وضعیت موجود گروه های آناتومی در دانشگاه های علوم پزشکی پرداخته و بر اساس افق چشم انداز وضعیت آینده پیش بینی می شود. گروه های علوم تشریح یکی از گروه های مهم آموزشی دانشکده های پزشکی دانشگاه های علوم پزشکی می باشد. کیفیت آموزشی دانش پایه علوم تشریح دانشجویان علوم پزشکی را قادر می سازد تا در ایفای نقش خود در سلامت جامعه تاثیر گذار باشند.

جدول زیر تعداد گروه های علوم تشریح براساس تعداد دانشگاه های علوم پزشکی کشور را

۱۴۰۴	۱۳۸۸	
۶۶	۴۴	گروه های علوم تشریح دانشگاه های علوم پزشکی کشور
۱۳	۱۰	گروه های علوم تشریح دانشکده های علوم پزشکی آزاد
۷۹	۵۴	تعداد کل گروه های علوم تشریح ایران

پیش بینی می شود تعداد گروه های علوم تشریح در سال ۱۴۰۴ از ۵۴ به ۷۹ افزایش خواهد یافت

نیروی انسانی متخصص:

نیروی انسانی ماهر کمک شایانی در افزایش سطح علمی دانشجویان پزشکی و پیراپزشکی دارند که به تفکیک در جدول زیر آمده است

۱۴۰۴	جمع ۱۳۸۸	MS	PhD	
	۴۰۰	۲۰۰	۲۰۰	آناتومی
	۵۰	۲۰	۳۰	بافت شناسی
	۳۰		۳۰	جنین شناسی و تولید مثل
	۱۰	--	۱۰	بیولوژی سلولی
۶۴۰	۴۹۰	۲۲۰	۲۷۰	جمع

جدول زیر وضعیت موجود نیروی انسانی متخصص ما (همه رشته های بالا) در مقایسه کشورهای پیشرفته ارائه می شود و سپس به علل موفقیت آنها اشاره و در پایان راه حل پیشنهاد می گردد:

نسبت استاد آناتومی/دانشجو	کشور	دانشگاه	
۶/۱	ژاپن	توهوکو	۱
۱۰/۱	ایران	کلیه دانشگاه ها	۳
۵/۱	ایران	وضعیت مطلوب	۴

علل موفقیت: با توجه به جدول بالا از لحاظ تعداد نیروی انسانی در وضعیت مناسبی قرار داریم. یکی

از عوامل موفقیت کشور های پیشرفته تخصصی شدن اساتید می باشد

پیشنهادات:

۱. ارتقای سطح علمی و تخصصی شدن اساتید توصیه می گردد

۲. فراهم آوردن شرایط ادامه تحصیل و دوره های تخصصی.

آینده نگری:

با توجه به سند چشم انداز ، جدول زیر نیاز به نیروی تخصصی اناتومیست تخمین زده می شود.

۱۴۰۴	۱۳۸۸	
۹۰ میلیون	۷۰ میلیون	جمعیت کشور
۶۴۰	۴۰	تعداد دانشجویان ورودی سالیانه
	۴۹۰	جمعیت آناتومیست های کشور

مواد کمک آموزشی :

۱. کاداور: مهمترین ماده کمک آموزشی برای رشته های پزشکی و پیراپزشکی کاداور می باشد . با توجه به باورهای دینی و علی رغم وجود فتاوی صریح مراجع ، متأسفانه شاهد عکس العمل های مدیریتی متفاوت از طرف مسئولین پزشکی قانونی در سه دهه اخیر بوده ایم . گروه های آناتومی به شدت از کمبود کاداور شاکی هستند و مدرسین این نقیصه را مهم ترین عامل افت تحصیلی دانشجویان بوده است.

جدول زیر وضعیت موجود ما در مقایسه کشورهای پیشرفته ارائه می شود و سپس به علل موفقیت آنها اشاره و در پایان راه حل پیشنهاد می گردد:

	کشور	نسبت کاداور/دانشجو	دانشگاه	
۱	ژاپن	1/4	توهوکو	
۲	اطریش	1/4	کارل فرانتس گراتس	
۳	ایران	۳۰/۱	کلیه دانشگاه ها	
۴	ایران	۸/۱	وضعیت مطلوب	

علل موفقیت: فرهنگ سازی در ارزشی دانستن تصمیم هدیه جسد پس از مرگ و سهل نمودن مراحل قانونی این عمل خیرخواهانه.

پیشنهادات:

۳. فرهنگ سازی هدیه جسد در سطح ملی ، به صورتی که دانشگاه های علوم پزشکی از طریق مناطق جغرافیایی خود پشتیبانی شوند.

۴. تعامل مثبت با سازمان پزشکی قانونی از طریق ارائه لایحه به مجلس برای اینکه تامین کاداور دانشگاه های علوم پزشکی یکی از وظایف سازمانی، سازمان پزشکی قانونی قلمداد گردد.

آینده نگری:

با توجه به سند چشم انداز ، جدول زیر نیاز به کاداور تخمین زده می شود.

۱۴۰۴	۱۳۸۸	
۹۰ میلیون	۷۰ میلیون	جمعیت
؟	؟	تعداد دانشجویان پزشکی ورودی سالیانه
؟	؟	کاداور پزشکی قانونی
؟	؟	کاداور هدیه

فعالیت های پژوهشی:

رویکرد پژوهشی و آموزشی برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی (فوق لیسانس، دکتری، فوق دکتری...) موجب افزایش جذب دانشجو در رشته های متنوع وابسته به گروه های علوم تشریح شده است. جدول زیر وضعیت موجود در یک دپارتمان آناتومی ما در مقایسه کشورهای پیشرفته ارائه می شود و سپس به علل موفقیت آنها اشاره و در پایان راه حل پیشنهاد می گردد:

دانشگاه	کشور	تعداد اساتید	دانشجویان پزشکی سالانه	دانشجویان تحصیلات تکمیلی علوم تشریحی	تعداد مراکز تحقیقاتی (آزمایشگاه)	منابع مالی پروژه ها سالانه
۱ توهوکو	ژاپن	۱۶	۱۰۰	۲۰	۳ (۶۰۰ متر مربع)	۳۰۰ میلیون تومان
۳ دانشگاه ایران	ایران	۱۲	۲۰۰	۳۵		
۴ دانشگاه تهران	ایران	۱۴	۳۰۰	۲۸		
۵ کل گروهها	ایران	۱۶۴	؟	؟		

علل موفقیت:

۱. سرمایه گذاری در تجهیز آزمایشگاه ها
۲. پشتیبانی مالی پروژه های تحقیقاتی
۳. کاهش واحد های موظفی تدریس و تدریس تخصصی
۴. هزینه پایین تجهیزات و مواد آزمایشگاهی (حدود نصف)
۵. انجام پروژه ها در قالب تخصص گروه

پیشنهادات:

۱. تجهیز آزمایشگاه ها متناسب با مأموریت مشخص شده
۲. پشتیبانی مالی از پروژه ها
۳. بها دادن به تولیدات علمی ناشی از پروژه ها

۴. ارائه راه کار های عملی در کاهش هزینه واردات.

آینده نگری:

با توجه به سند چشم انداز ، جدول زیر نیاز به امکانات تحقیقاتی را تخمین زده است.

۱۴۰۴	۱۳۸۸	
۹۰ میلیون	۷۰ میلیون	جمعیت
؟	؟	تعداد دانشجویان پزشکی ورودی سالانه
۲۲۰	۱۲۵	تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی
۳۰	۲۰	تعداد آزمایشگاههای تحقیقاتی
؟	؟	بودجه تحقیقاتی

Abstract

The arising history and origin of Anatomy sciences could considered from the precedence of Medical sciences, also from out break of illness recognition as well as circumstance of human body cognition and the treatment of bodies illnesses.

And this is obvious that, with attention to the subject importance and the goal of establishment an information date bank of virtual capability and potentials as well as attention to Islamic Republic of Iran 25years old out look document, it's necessary to earn adequate information and recognition about this branch, needs and related importance matters such as; the number of graduates, job future, job status, current difficulties and their resolves, the qualitative and quantitative increase of researcher levels and other subjects.

So that, by collecting information from research, educational and scientific national centers and in some cases International canters and well understanding the past time of this branch and it's situation in current time as well as considered ideals, it's seems that we are in second degree in our region and in high degree in Asia and in comparison to many countries Iran is in higher location about the performing related research projects and programs.

This is necessary to mention that, information analysis of the state of two regional countries and one developed country are in inspection and will be record in the next reports.

